

การปรับปรุงประสิทธิภาพ การผลิตแพงวงจร ด้วยเครื่องจักรอัตโนมัติ

สุวรรณ ภูพิมาย และ มนพ เรียวเดชะ*

ภาควิชาศึกษาและนวัตกรรมคุณภาพ คณะวิศวกรรมศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรุงเทพฯ ประเทศไทย

*Corresponding author; fiemrd@eng.chula.ac.th

บทคัดย่อ

แผนกประกอบแพงวงจรด้วยเครื่องจักรอัตโนมัติในโรงงานผลิตโถหัศน์ที่ศึกษา มีการผลิตผลิตภัณฑ์ครั้งละน้อยๆ หลากหลายชนิด มีการปรับตั้งเครื่องจักรบ่อยครั้งทำให้ประสิทธิภาพการผลิตต่ำและเกิดปัญหาการส่งมอบงานล่าช้า จากการวิเคราะห์พบสาเหตุหลักของการสูญเสียผลิตภัณฑ์จากการปรับตั้งเครื่องจักรและการจัดตารางผลิต ดังนั้นการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตจึงมุ่งเน้นที่การพัฒนาการปรับตั้งเครื่องจักรและระบบจัดตารางการผลิต เพื่อลดเวลาการปรับตั้งเครื่องจักรและลดการส่งมอบงานไม่ทันตามกำหนด การลดเวลาในการปรับตั้งเครื่องจักร ใช้เทคนิคการปรับเปลี่ยนเครื่องจักรอย่างรวดเร็วตามแนวคิด SMED (Single-Minute Exchange of Dies) ที่ พัฒนาโดย Shingo โดยใช่วิธีรวมกับเทคนิคการศึกษาการทำงานเพื่อวิเคราะห์และออกแบบการปรับตั้งเครื่องจักร การพัฒนาระบบจัดตารางการผลิตใช้อัลกอริทึมของ Takaku ซึ่งมีเป้าหมายในการส่งงานไม่ทันตามกำหนดให้น้อยที่สุด ระบบนี้ทำให้ต้องพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยในการควบคุมข้อมูลและประมวลผลที่ถูกต้องและทันการณ์สำหรับการจัดตารางผลิต

ผลที่ได้จากการปรับปรุงดังกล่าวทำให้มีจำนวนงานส่งมอบล่าช้าลดลงจากครั้งละ 13 เหลือเพียงครั้งละ 3 และลดเวลาในการปรับตั้งเครื่องจักรลงจากครั้งละ 25.5 ของเวลาการทำงานเครื่องจักรในการผลิตเหลือครั้งละ 1.7 คิดเป็นมูลค่าของต้นทุนที่ประหยัดได้ 42 ล้านบาทต่อปีจากเงินลงทุน 4.3 ล้านบาท

คำสีบค้น

แพงวงจร, การปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต, การปรับตั้งเครื่องจักร, การจัดตารางผลิต, การศึกษาการทำงาน

PRODUCTIVITY IMPROVEMENT of AUTOMATIC PRINTED- WIRING-BOARD-ASSEMBLY

Suwanna Pupimai and Manop Readecha*

Department of Industrial Engineering.
Faculty of Engineering, Chulalongkorn University
Bangkok, Thailand

*Corresponding author; fiemrd@eng.chula.ac.th

ABSTRACT

The automatic printed-wiring-board assembly section in a television factory under this study is producing many varieties of products in small lots. This requires frequent changeovers, which results in production inefficiency and late deliveries. An analysis revealed that the major causes of productivity loss are setups and scheduling. Therefore, the productivity improvement in this study concentrates on developing new setup method and scheduling system to reduce setup time and late delivery. The setup method improvement to reduce setup-time uses the SMED (Single-Minute Exchange of Dies) techniques developed by Shingo in conjunction with work study techniques for analysis and design. The newly developed scheduling system uses Takaku's algorithm, which aims at minimizing late deliveries. This system also requires the development of a computer system that helps collect and process accurate and timely data for scheduling.

The improvements result in the reduction of late deliveries time 13% to 3% and reduction of setup time from 25.5 % of the machine available time to 1.7 %. The improvements can save the company 42 million baht with a 4.3 million baht investment..

KEYWORDS

Printed-wiring-board, Productivity improvement, Setup time, Job-scheduling, Work study.

I. บทนำ

ปัจจุบันนี้ ลูกค้าต้องการผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายในปริมาณเฉพาะที่ต้องการเท่านั้น ทั้งยังคาดหวังคุณภาพที่สูง มีราคาที่น่าพอใจ มีการส่งมอบสินค้าได้ทันตามกำหนดและอย่างรวดเร็วอีกด้วย การผลิตเป็นชุดเล็กๆ ช่วยให้บริษัทสามารถแข่งขันได้มากขึ้น ดังนั้นจึงต้องปรับเปลี่ยนประสิทธิภาพการผลิตให้ระบบการผลิตมีความยืดหยุ่น เพียงพอที่จะเปลี่ยนแปลงรวดเร็วตามความต้องการของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลง

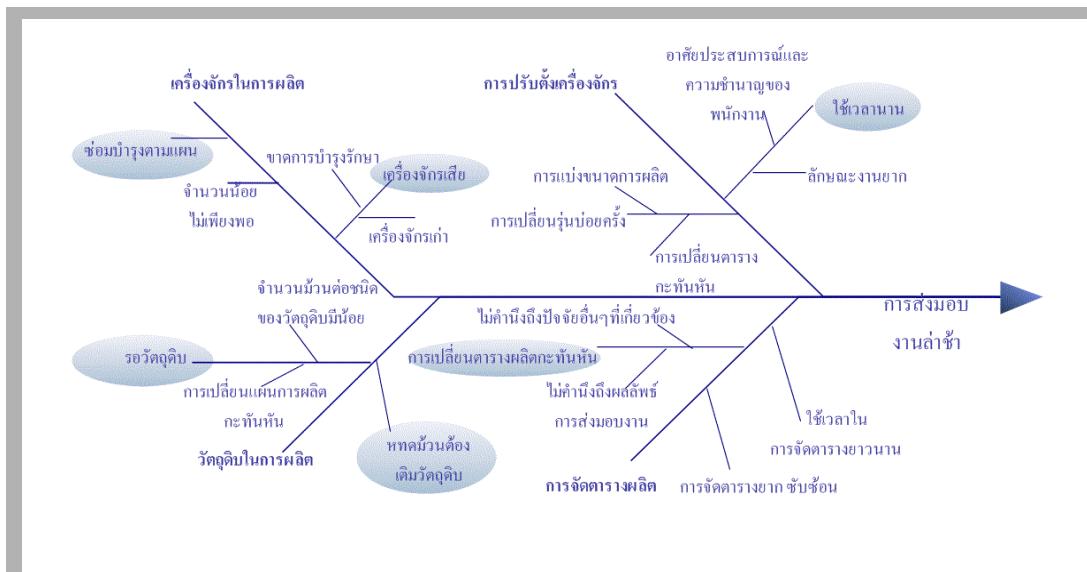
แผนกประกอบแข่งวงจรด้วยเครื่องจักรขัดในมิติที่ศักษา มีหน้าที่หลักคือการผลิตแข่งวงจรเพื่อส่งให้ยังสายประกอบหลักใช้ในการประกอบโทรศัพท์ ผลิตภัณฑ์แข่งวงจรที่ผลิตมีหลากหลายชนิด มีรูปแบบการผลิตเป็นแบบไลน์ยืดหยุ่นหลายขั้นตอน (Multi-stage flexible flow line) เส้นทางการไหลของงานแต่ละงาน มีการไหลเส้นทางเดียวไม่มีการแยกงาน (Job splitting)

กระบวนการผลิตมี 2 กลุ่มหลักตามลักษณะการประกอบชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์คือ

- การประกอบแบบเสียบผ่านรู (Through Hole Technology) ซึ่งมีเครื่องจักรทั้งหมด 4 แบบตามกระบวนการผลิตทั้งหมด 75 เครื่อง จัดวางแบบ process layout เครื่องจักรแต่ละแบบวางขนานและเป็นอิสระต่อกัน
  - การประกอบแบบยึดติดบนพิวเดียก้า หรือ ตะกั่ว (Surface Mount Technology, SMT) ประกอบด้วยเครื่องจักรที่จัดวางเรียงกันโดยมีสายพานเชื่อมเป็นสายการผลิตมีทั้งหมด 13 สายการผลิต ซึ่งจัดวางแบบ product layout

จากการวิเคราะห์กำลังการผลิตรายวันโดยพิจารณาจากข้อมูลจำนวนชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ที่ต้องประกอบ (Shot) ลงบนแพงวงจรของแต่ละกระบวนการ พบร่วงกระบวนการที่เป็นคอกขาดซึ่งเป็นตัวกำหนดกำลังการผลิตของแพงก์ประกอบแพงวงจร คือ สถานีงาน SMT และโรงงานก็พยายามจัดภาระงานให้เหมาะสมกับกำลังการผลิต ซึ่งภาระการผลิตรายวันในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา (มกราคม-ธันวาคม พ.ศ.2550) ซึ่งเกือบทุกเดือนมีภาระการผลิตเกินกำลังการผลิตมากครั้งสูงสุดของโรงงานทำให้โรงงานต้องส่งภาระการผลิตส่วนเกินให้ผู้รับเหมาช่วง (Outsource, OS) แต่อย่างไรก็ตามในช่วงที่ทำการศึกษามีจำนวนงานส่งมอบล่าช้าสักทกเดือน

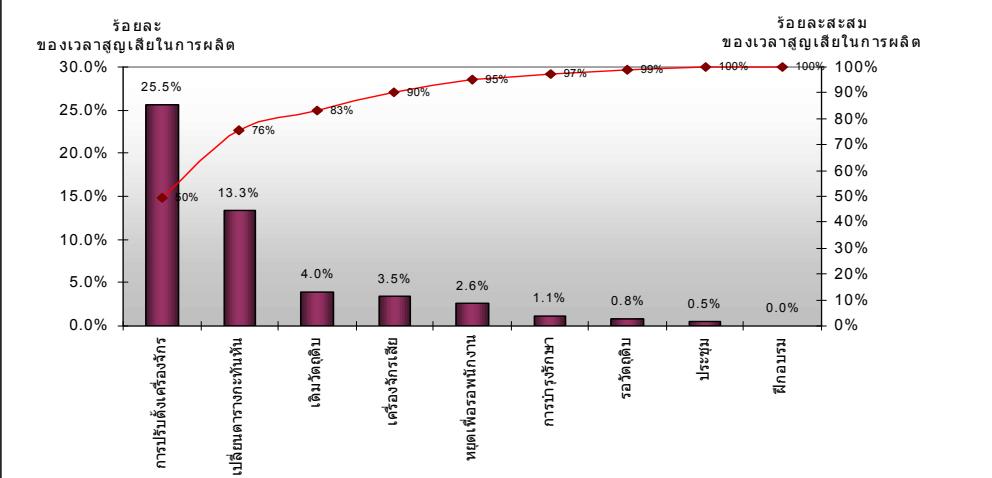
จากการวิเคราะห์ร่วมกับผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องเพื่อหาสาเหตุของปัญหา พบร่วมกันได้แก่ สาเหตุที่สำคัญมาจากการปรับตั้งเครื่องจักรร้อยละ 25.5 และเวลาในการรอค่อยเนื่องจากการเปลี่ยนตารางกะทันหันร้อยละ 13.3 ดังแสดงในรูปที่ 2 ดังนั้นการปรับปรุงประสิทธิภาพในการผลิตจึงมุ่งลดการสูญเสียในการปรับตั้งเครื่องจักรในสถานีงาน SMT ซึ่งเป็นគุนความชัดของกระบวนการ และการปรับปรุงการจัดตารางผลิตให้มีประสิทธิภาพ

รูปที่ 1
แผนผังกำกังปลา
(Cause and Effect
Diagram)แสดงสาเหตุ
ของการส่งมอบงาน
ล่าช้า

รูปที่ 2

ผังพาเรโตของสาเหตุ
การสูญเสียเวลาใน
การผลิต

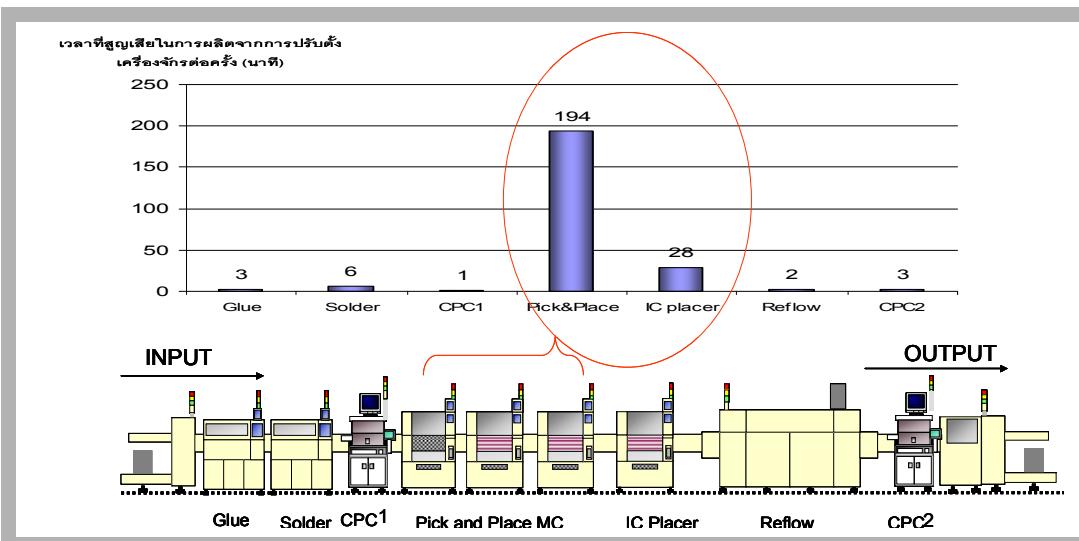

II. การปรับปรุงประสิทธิภาพการปรับตั้งเครื่องจักร

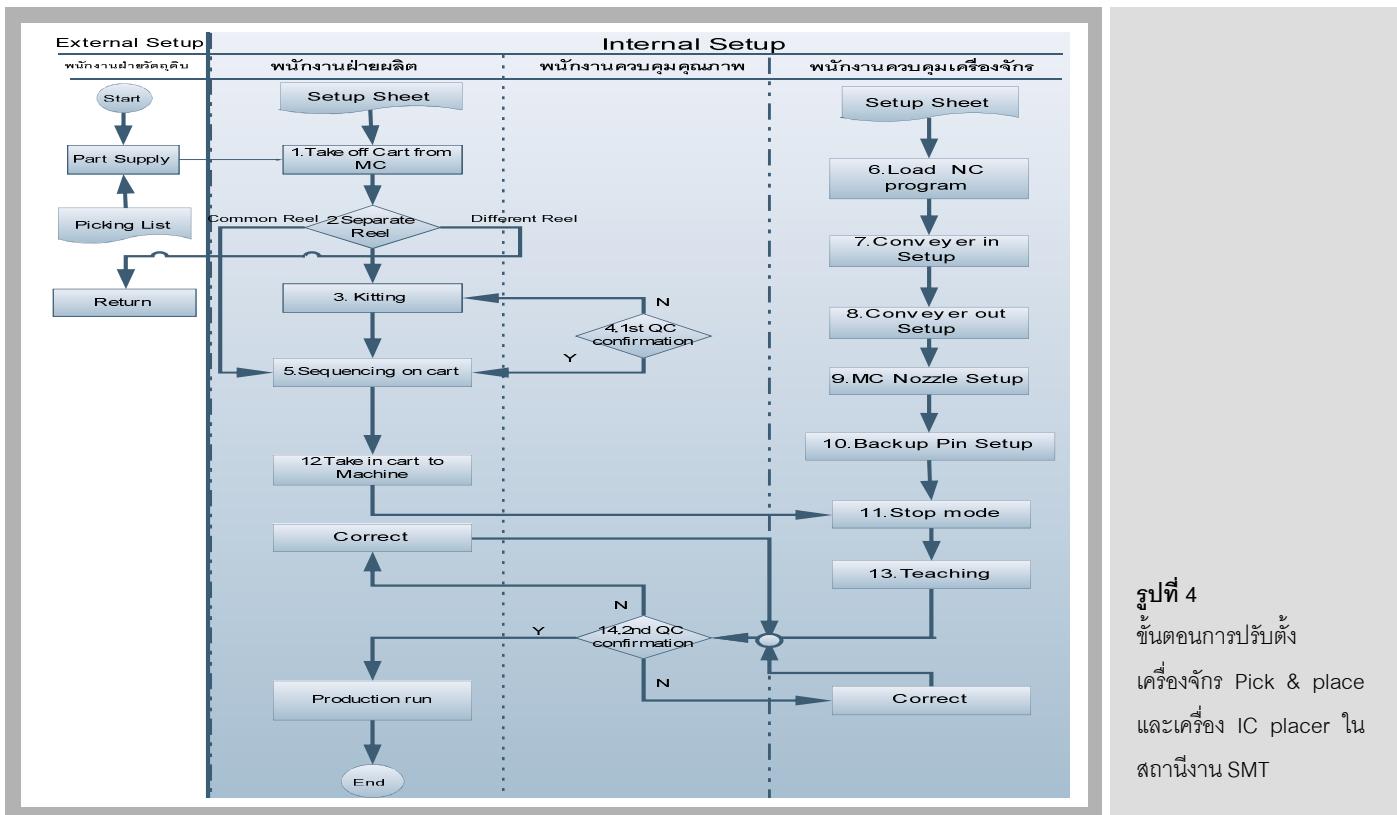
2.1 สภาพการปรับตั้งเครื่องจักรก่อนปรับปูง

เนื่องจากสถานีงาน SMT มีลักษณะกระบวนการผลิตแบบต่อเนื่องประกอบไปด้วยเครื่องจักรหลายชนิด เช่น ตอกันเป็นสายการผลิต ดังนั้นการปรับปูงประสิทธิภาพการปรับตั้งเครื่องจักรจะมุ่งที่จะทำให้เวลาในการปรับตั้งเครื่องจักรที่เป็นค่าขว้างใช้เวลาไม่เกินที่ยอมรับได้ และจากการจับเวลาของการปรับตั้ง เครื่องจักรทุกเครื่องในสายการผลิต ดังแสดงในรูปที่ 3 พบว่าเครื่องจักรที่ใช้เวลาในการปรับตั้งเครื่องจักรนานเกินกว่าที่ยอมรับได้ คือ เครื่องวางชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ขนาดเล็ก (Pick & place) และ เครื่องวางชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ขนาดใหญ่ (IC placer) ดังนั้นการปรับปูงประสิทธิภาพในการปรับตั้งเครื่องจักร จึงมุ่งศึกษาการปรับตั้งเครื่องจักรที่เครื่องจักรตั้งกล่าวทั้ง 2 ชนิด เป็นหลัก

ฐานที่ 3
แสดงเวลาในการปรับตั้ง
เครื่องจักรแต่ละประเภทใน
สถานีงาน SMT

จากการศึกษาวิธีการทำงานของการปั้ปต์เครื่อง Pick & place และเครื่อง IC placer พบว่าขั้นตอนการทำงานของเครื่องจักรทั้ง 2 เครื่องเหมือนกัน แต่ใช้เวลาในการทำงานแตกต่างกันขึ้นอยู่กับจำนวนชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ที่เครื่องจักรแต่ละเครื่องต้องประกอบบนแผงวงจร ดังแสดงในรูปที่ 4

รูปที่ 4

ขั้นตอนการปรับตั้ง

เครื่องจักร Pick & place

และเครื่อง IC placer ใน

สถานีงาน SMT

ซึ่งประกอบด้วยงานปรับตั้งภายนอกได้แก่ การจัดวัตถุดิบล่วงหน้าตามใบความต้องการวัตถุดิบ (Picking list) ลงไบยังแผ่นผลิตเพื่อรอใช้ในการผลิตรุ่นต่อไปและเมื่อเครื่องจักรหยุดทำงานงานการปรับตั้งภายนี้ทั้งหมด 14 ขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้ คือ พนักงานฝ่ายผลิตและพนักงานควบคุมเครื่องจักรจะเข้ามาทำงานพร้อมกันโดย (1)พนักงานฝ่ายผลิตดึงรีวัตถุดิบออกจากเครื่องจักร (2)แยกวัตถุดิบที่จะต้องใช้ประกอบรุ่นต่อไปและที่แตกต่างเพื่อส่งกลับไปยังฝ่ายวัตถุดิบ (3)จากนั้นเตรียมวัตถุดิบสำหรับการผลิต(kitting)ด้วยการประกอบม้วนวัตถุดิบ(Reel)เข้ากับตัวป้อน(feeder)จนครบตามจำนวนที่ต้องใช้ในการผลิต (4)แล้วถอนกระทั้งพนักงานฝ่ายตรวจสอบคุณภาพ ตรวจสอบความถูกต้องของการเตรียมวัตถุดิบเสร็จ (5)เริ่มจัดเรียงวัตถุดิบขึ้นรีวัตถุดิบ รอการตรวจสอบช้าอีกรอบ (6)ในขณะเดียวกันพนักงานควบคุมเครื่องจักรลง NC program (7)ปรับขนาดสายพานเข้าเครื่องจักร (8)ปรับสายพานออกจากเครื่องจักร (9)เปลี่ยนหัวจับชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ (10)เปลี่ยนฉุดรองรับแรงใต้แรงดึง (11)จากนั้นสั่งหยุดเครื่อง (12)เพื่อให้พนักงานฝ่ายผลิตนำวัตถุดิบเข้าเครื่องจักร (13)จากนั้นจึงเริ่ม Teaching ซึ่งหมายถึงการปรับค่าความคลาดเคลื่อนของการประกอบแรงดึง (14)รอพนักงานฝ่ายควบคุมคุณภาพ ตรวจสอบความถูกต้องของภาระตั้งค่าเครื่องจักร ก่อนการผลิตจริง

2.2 หลักการและวิธีการปรับปรุงประสิทธิภาพการปรับตั้งเครื่องจักร

หลักการปรับปรุงประสิทธิภาพการปรับตั้งเครื่องจักรของกรณีศึกษา คือ การประยุกต์ใช้แนวคิดการปรับตั้งเครื่องจักรอย่างรวดเร็ว (Single-Minute Exchange of Dies, SMED) ที่พัฒนาโดย Shingo โดยการพิจารณาจากงานปรับตั้งภายนอก (งานที่ทำขณะที่เครื่องจักรกำลังทำงาน) ซึ่งกำหนดวิธีการ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการแยกแยะงานปรับตั้งภายนอกที่สามารถปรับตั้งภายนอกได้ ขั้นตอนการแปลงงานปรับตั้งภายนอกให้เป็นภายนอก และขั้นตอนการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานทุกด้าน ในการดำเนินงานตามขั้นตอนเหล่านี้ได้ใช้เทคนิคการศึกษาการทำงานสำหรับการวิเคราะห์และออกแบบการทำงานใหม่ ซึ่งรวมถึงการปรับปรุงพื้นที่การทำงาน การ

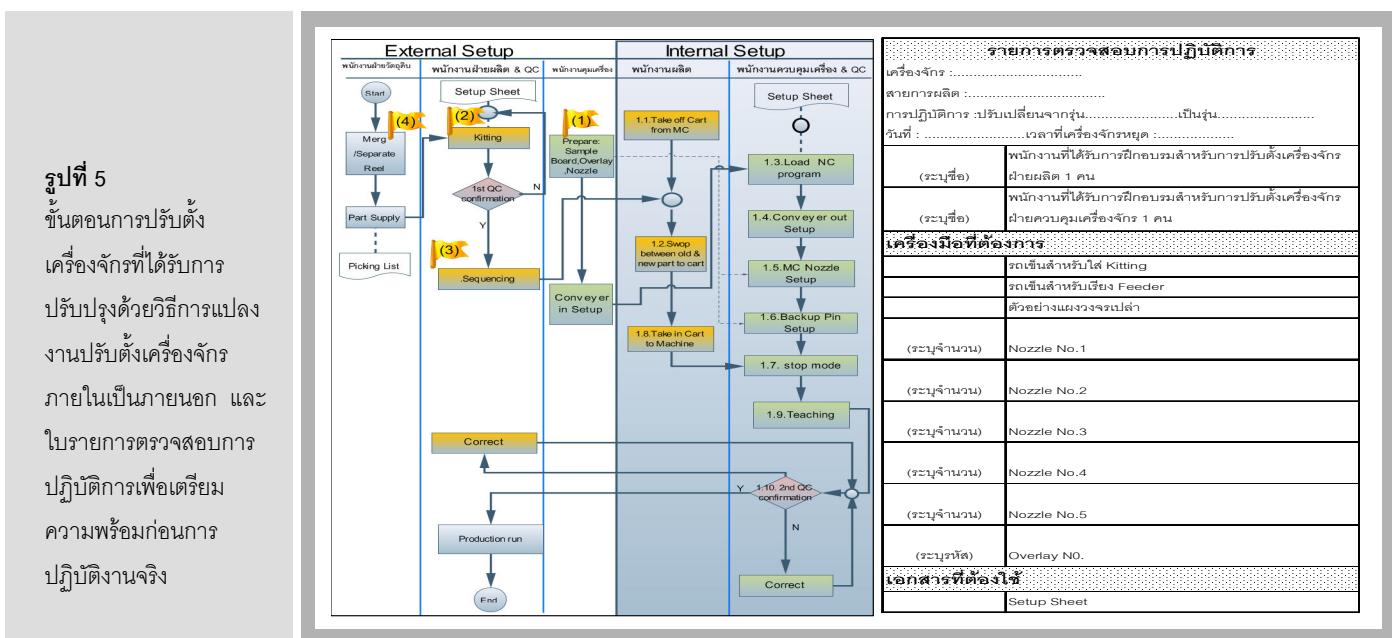
ขันถ่ายวัสดุ การออกแบบเบบี้ ก แลด้านความปลอดภัย มาประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงงานแสดงผลการดำเนินงานแต่ละขั้นตอนดังนี้

2.2.1. ขั้นตอนที่1 การแยกแยะงานปรับตั้งเครื่องจักรภายในที่สามารถปรับตั้งภายนอกได้

จากการศึกษาวิธีการทำงาน (Work study) ร่วมกับการสัมภาษณ์พนักงานทั้งหมดที่เกี่ยวข้องในการทำหน้าที่ปรับตั้งเครื่องจักร นำมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาวัตถุประสงค์ในการทำงานในแต่ละขั้นตอน นำไปสู่การแยกงานภายนอกจากงานภายนอกที่ได้ตั้งแสดงในรูปที่ 4 พบว่ามีงานปรับตั้งภายนอกที่สามารถปรับตั้งภายนอกได้ คือ งานในขั้นตอนที่ (2), (3), (4), (5) และ(7)

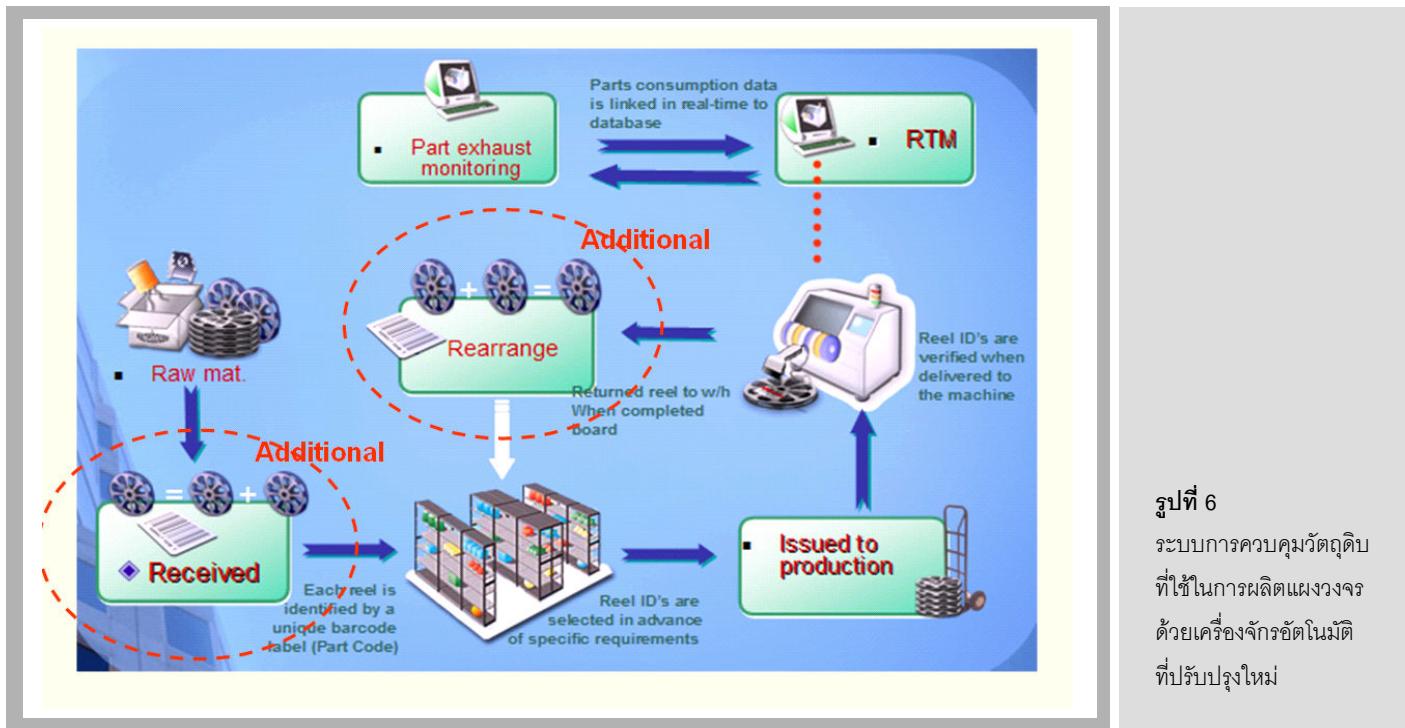
2.2.2. ขั้นตอนที่2 การแปลงงานปรับตั้งเครื่องจักรภายในให้เป็นภายนอก

จากการศึกษาวิธีการทำงานของการปรับตั้งเครื่องจักรในขั้นตอนการทำงานที่ (2), (3), (4), (5) และ(7) นำข้อมูลมาวิเคราะห์ พบว่าสามารถแปลงงานขั้นตอนดังกล่าวให้เป็นงานการปรับตั้งภายนอกได้ โดยการปรับปรุงตามตำแหน่งสัญลักษณ์รูปที่ระบุในขั้นตอนการทำงานใหม่ ดังแสดงในรูปที่ 5 แสดงรายละเอียดดังต่อไปนี้

- (1) ออกแบบใบรายการตรวจสอบการปฏิบัติการเพื่อเตรียมความพร้อมของคนและเครื่องมือที่จำเป็นต้องใช้ก่อนการปฏิบัติงานจริงซึ่งจะเป็นการลดเวลาสูญเสียจากการรอคอย
- (2) การตัดสายพานลำเลียงที่ยาวเกินความจำเป็นออก จากนั้นจัดผังโรงงานใหม่เพื่อให้การ Kitting ล่วงหน้าและจัดเก็บ Feeder อยู่ในพื้นที่เดียวกัน
- (3) ออกแบบและสร้างรถเข็นที่ใช้ในการจัดเรียงวัตถุดิบ
- (4) เพิ่มกระบวนการแยกหรือรวมม้วนวัตถุดิบให้เพียงพอและเหมาะสมต่อการใช้งาน ดังแสดงในรูปที่ 6 เนื่องจากการจัดเตรียมวัตถุดิบล่วงหน้า ทำให้วัตถุดิบชุดเดียวไม่สามารถนำมาใช้ต่อได้ขณะที่จัดเตรียมวัตถุดิบสำหรับผลิตชุดถัดไป สองผลให้เกิดความต้องการให้ม้วนวัตถุดิบชนิดเดียวกันจำนวนมากขึ้น ซึ่งต้องลงทุนซื้อเครื่องมือในการแยก-รวมม้วนวัตถุดิบ จำนวน 18 เครื่อง และเพิ่มเวลาการจัดเตรียมวัตถุดิบเป็นเวลา 1.5 นาที ต่อม้วน
- (5) เลือกสายการผลิตตัวอย่างเพื่อทดลองปฏิบัติตามวิธีการปรับตั้งเครื่องจักรที่ปรับปรุง

- (6) จัดอบรมขั้นตอนการปรับตั้งเครื่องจักรที่ปรับปูรุ่งแก่พนักงานที่เกี่ยวข้อง ก่อนนำไปปฏิบัติจริง
- (7) นำไปปฏิบัติจริงเป็นเวลา 1 เดือนในสายการผลิตตัวอย่าง พิจารณาผลการปรับปูรุ่งโดยการจับเวลาการปรับตั้งเครื่องจักรแต่ละขั้นตอนตามวิธีการใหม่ พบร่วมกันในการปรับตั้งภายในของสถานีงาน SMTลดลงจากเดิม 222 นาที เป็น 63.7 นาที

รูปที่ 6

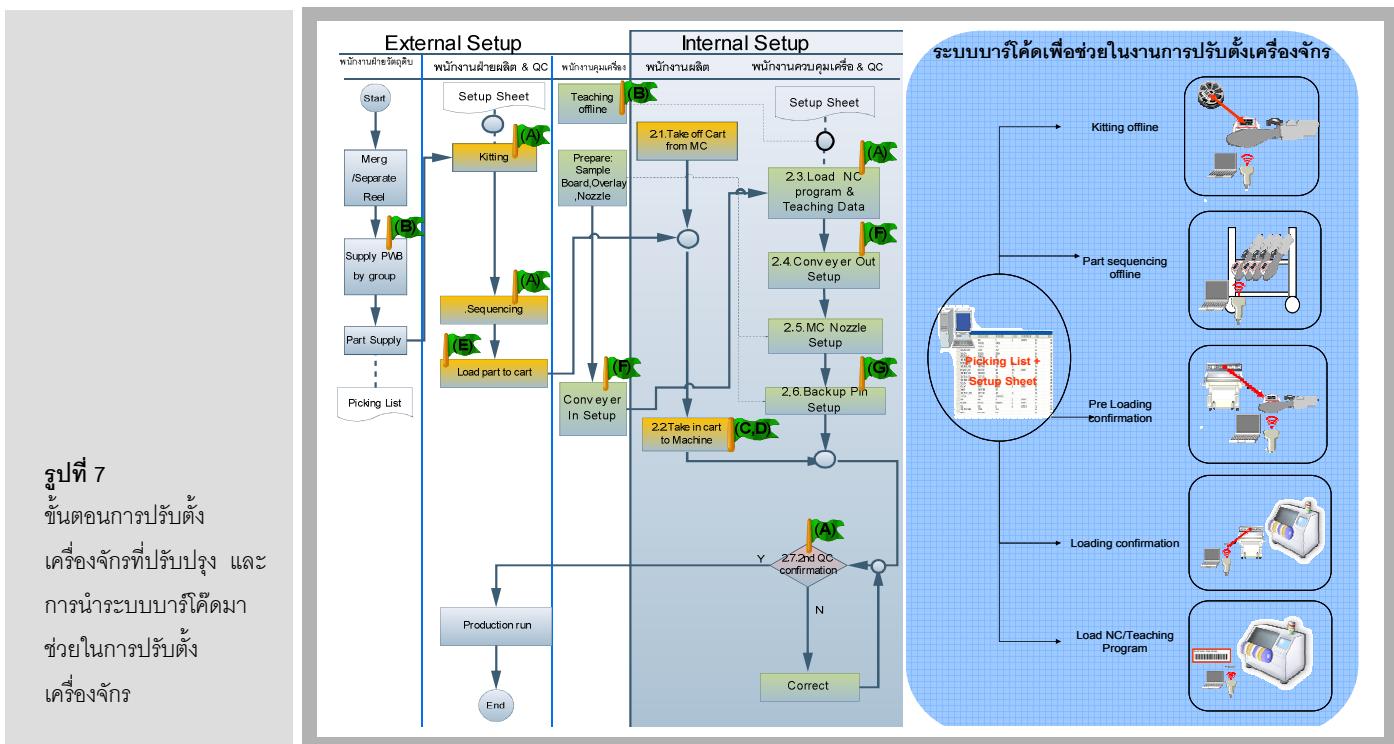
ระบบการควบคุมวัตถุนิยม
ที่ใช้ในการผลิตแผงวงจร
ด้วยเครื่องจักรอัตโนมัติ
ที่ปรับปูรุ่งใหม่

2.2.3. ขั้นตอนที่ 3 การปรับปูรุ่งประสิทธิภาพในทุก ๆ ด้าน

จากการนำข้อมูลวิธีการทำงาน และศึกษาเวลาของ การปรับตั้งเครื่องจักร Pick & place และเครื่อง IC placer มาวิเคราะห์เพื่อหางานที่ใช้ประสิทธิภาพและเสนอแนวทางการปรับปูรุ่งประสิทธิภาพในทุกด้าน ดังแสดงในรูปที่ 7 สรุปลักษณะของแสดงถึงขั้นตอนที่ได้รับการปรับปูรุ่ง มีรายละเอียดดังนี้

- (A) การนำระบบบำรุงดูแลมาช่วยในการปรับตั้งเครื่องจักร เพื่อลดเวลาการตรวจสอบความถูกต้องด้วยการอ่านรหัสและป้องกันความผิดพลาดในการทำงาน
- (B) ลดเวลาในการ Teaching ด้วยการจัดทำฐานข้อมูล Teaching ของແຜງງจรแต่ละชนิดอกสายการผลิต และคัดแยกແຜງງจรเปล่าเป็นหมวดหมู่ก่อนการป้อนเข้าสายการผลิต
- (C) การตัดแปลงเครื่องจักรเพื่อให้สามารถนำวัตถุนิยมเข้าเครื่องจักรได้ในขณะที่พนักงานควบคุมเครื่องจักรปรับค่าเครื่องจักร
- (D) ออกแบบพื้นที่การทำงานใหม่โดยการกำหนดให้นำวัตถุนิยมเข้าเครื่องจักรด้านหลังเครื่องเท่านั้น เพื่อลดปัญหาพื้นที่การทำงานที่คับแคบ
- (E) การลดเวลาการนำวัตถุนิยมเข้าเครื่องจักร โดยมีรถวัตถุนิยมสำรองประจำเครื่องจักรแต่ละเครื่องเพื่อจัดเรียงวัตถุนิยมขึ้นรถเข็นล่วงหน้าเมื่อเครื่องจักรหยุดพนักงานสามารถนำคันใหม่แทนที่ได้ทันที
- (F) การลดเวลาและความผิดพลาดจากการคาดคะเนในการปรับความกว้างของสายพานลำเลียงโดยการออกแบบจิกที่ช่วยในการปรับขนาดของสายพาน ให้เหมาะสมในเวลาอันรวดเร็ว
- (G) การสร้างແเน็บอกตำแหน่งจุดรองรับ(Overlay) ให้ແຜງງจร

เมื่อนำไปปฏิบัติจริงในสายการผลิตตัวอย่างเป็นเวลา 1 เดือนพร้อมเก็บผลการปรับปรุงโดยการจับเวลาการทำงาน พบว่าเวลาในการปรับตั้งเครื่องจักร Pick & place และเครื่อง IC placer เป็นตัวกำหนดเวลาที่สูงสุดเสีย ในการผลิตจากการปรับตั้งเครื่องจักรของสถานีงาน SMT ได้ลดลงจาก 63.7 นาทีเป็น 7.3 นาที

รูปที่ 7
ขั้นตอนการปรับตั้ง
เครื่องจักรที่ปรับปรุง และ¹
การนำระบบมาใช้ได้มา
ช่วยในการปรับตั้ง
เครื่องจักร

2.3 ผลการปรับปรุงประสิทธิภาพการปรับตั้งเครื่องจักร

การปรับปรุงประสิทธิภาพของการปรับตั้งเครื่องจักรใหม่ตามแนวคิด SMED ด้วยการศึกษาการทำงาน นำมาจัดทำมาตรฐานการทำงาน และเวลามาตรฐานเพื่อใช้เป็นคู่มือในการนำไปปฏิบัติงาน จากนั้นนำไปปฏิบัติจริงพร้อมวัดผลการปรับปรุงประสิทธิภาพจากเวลาในการสูญเสียในการผลิตเนื่องจากการปรับตั้งเครื่องจักร ผลปรากฏว่าการสูญเสียในการผลิตลดลงจากเดิมร้อยละ 25.5 ของเวลาเครื่องจักรทำงานในการผลิตตั้งหมดเป็นร้อยละ 1.7

III. การปรับปรุงระบบการจัดตารางผลิต

3.1 การจัดตารางผลิตก่อนการปรับปรุง

พนักงานจัดตารางผลิต ทำหน้าที่จัดตารางผลิตรายวันของแต่ละกะ เพื่อส่งให้ฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้อง และติดตามควบคุมการผลิตให้ส่งมอบงานทันตามกำหนด หากมีการปรับเปลี่ยนตารางการผลิตและแจ้งให้ฝ่ายต่างๆที่เกี่ยวข้องทราบล่วงหน้า 4 ชั่วโมง จากการวิเคราะห์การจัดตารางผลิต พบว่าปัญหาการจัดตารางผลิตมีความยุ่งยากซับซ้อน มีจำนวนงานที่ต้องจัดตารางผลิตรายวันมีจำนวนมาก ประกอบกับการจัดตารางอาศัยประสบการณ์ของพนักงานเท่านั้นไม่ได้คำนึงถึงผลลัพธ์ของการจัดตารางผลิต ทำให้การจัดตารางไม่ทันกำหนด และต้องประสิทธิภาพมีการส่งมอบงานล่าช้าส่งผลกระทบต่อสายการประกอบโทรทัศน์ด้วยการผลิต ดังนั้นจึงมุ่งปรับปรุงการจัดตารางให้มีประสิทธิภาพ โดยมีเป้าหมายหลักในการส่งงานให้ทันตามกำหนด มีวัตถุประสงค์เพื่อลดจำนวนงานที่ส่งมอบล่าช้าอย่างที่สุด ลดเวลารวมของงานสายนำเสนอที่สุด และลดเวลางานสายมากที่สุดนี่ค่า้น้อยที่สุด

3.2 การปรับปรุงการจัดตารางผลิต

ตารางที่ 1 แสดงการเลือกหลักการที่เหมาะสมสมกับปัญหาการจัดตารางของกรณีศึกษา ซึ่งเป็นปัญหาที่มีขนาดใหญ่ รองรับกับความต้องการรายวัน กฏเกณฑ์ที่เหมาะสมและเป็นที่ยอมรับ คือ วิธีอิวาริสติก (Heuristic) จากการศึกษางานวิจัยพบว่า มีหลายอิวาริสติกในการแก้ปัญหาการจัดตารางผลิตของระบบ การผลิตแบบให้ลิ๊นยีดหยุ่นหลายชั้นตอน ซึ่งต่างพิจารณาองค์ประกอบของปัญหาการจัดตารางผลิต และวัดถูกประสิทธิ์แตกต่างกัน

Reference	Method	Factors considered									
		Quick Computation time	Large scale problem	Purpose to minimize due date related criteria Maximum (Maximum lateness, Sum of lateness and Number of tardy job)	Sequence independent Setup time	Route Flexibility	Lot sizing	Tool slot	Part transportation	Machine availability	Buffer space
Case study	-	Y	Y	Y	Y	Y	N	N	N	N	N
Koichiro Takaku and Kenji Yura, (2005)	Duedate priority base on heuristic	Y	Y	Y	Y	Y	N	N	N	N	N
Kenji Muramatsu, Aditya Warman and Minoru Kobayashi, (2003)	Near-optimal solution that called narrow sense Lagrangian Decomposition Coordination (LDC)	N	Y	Y	Y	Y	N	N	N	N	N
Shimpei Matsumoto, Koji Okuhara, Nobuyuki Ueno and Hiroaki Ishii, (2005)	Lot sizing rule base on heuristic	Y	Y	N	N	Y	Y	N	N	N	N
Tzung-Pei Hong, Pei-Ying Huang and Gwo-Boa Horng, (2006)	LPT and Palmer approaches to solves group scheduling.	Y	N	N	N	Y	N	N	N	N	N
Hiroshi Morita and Naoki Shio, (2005)	Hybrid Branch and bound with Genetic algorithm	Y	Y	N	Y	Y	N	N	N	N	N

ตารางที่ 1
หลักเกณฑ์การพิจารณา
หลักการที่เหมาะสมใน
การจัดตารางของ
กรณีศึกษา

ซึ่งจากการวิเคราะห์ความเหมาะสมของอิวาริสติกต่างๆ ดังแสดงในตารางที่ 1 พบว่าหลักเกณฑ์ของ Takaku มีความเหมาะสมสมดคล่องกับปัญหาการจัดตารางผลิตสำหรับกรณีศึกษา ดังนี้ ลักษณะของปัญหาการจัดตารางผลิตเป็นแบบให้ลิ๊นยีดหยุ่นหลายชั้นตอน แต่ละชั้นตอนมีเครื่องจักรหลายเครื่องที่ทำงานเหมือนกัน จำนวนงานมีมากและหลากหลาย องค์ประกอบของปัญหาไม่มีการแยกงานไม่พิจารณาขนาดของรุ่นการผลิตที่เหมาะสม โดยมีเป้าหมายหลักในการส่งงานให้ทันตามกำหนด เนื่องด้วยกับกรณีศึกษา ซึ่งหลักเกณฑ์ของ Takaku แสดงสมการที่ (3)

$$D(i, j) = \{d(i) - r(i)\} * \frac{\sum_{l=1}^j p(i, l)}{\sum_{l=1}^n p(i, l)} * \beta(j) + r(i) \quad (1)$$

เมื่อ $J(i)$: เวลาเข้ามาถึงของงาน i -th เมื่อ ($i = 1, 2, \dots$)

$r(i)$: เวลาที่งาน $J(i)$ เข้ามาถึงที่กระบวนการแรก

$p(i, j)$: เวลาในการผลิตของงาน $J(i)$ ในชั้นตอนการผลิต j -th เมื่อ ($i=1, 2, \dots; j=1, 2, \dots, n$)

$d(i)$: กำหนดส่งมอบของงาน $J(i)$

$D(i, j)$: เวลาเป้าหมายของงาน $J(i)$ ผลิตเสร็จ ในชั้นตอน j -th

$\beta(j)$: เลขสัมประสิทธิ์สำหรับเวลาเสร็จสิ้นของงาน $J(i)$ ในชั้นตอน j -th .

จากหลักการของ Takaku ที่มีการยึดกำหนดการส่งมอบงานเป็นเกณฑ์ ซึ่งมี $\beta_{(j)}$ ที่ได้จากการเชิงตัวเลข เพื่อหาค่า $\beta_{(j)}$ ที่เหมาะสม ซึ่งในกรณีศึกษาได้ดัดแปลงด้วยการคำนวน โดยวิธีการหาค่าเฉลี่ยของสัดส่วนระหว่างเวลาที่ได้จากการจับเวลาและเวลามาตรฐานของการผลิตงานในแต่ละสถานี เมื่อได้ค่า $\beta_{(j)}$ ที่เหมาะสมสำหรับสมการที่ 3 เพื่อจัดลำดับงาน จานวนจึงจัดงานเข้าเครื่องจักร หลักการดังนี้

- (a) กรณีที่งานเข้ามาที่กระบวนการแล้วมีเครื่องจักรว่างให้เริ่มการผลิตที่เครื่องจักรนั้นได้ทันที
- (b) กรณีที่มีงานเข้ามา ณ.กระบวนการใดๆ แล้วไม่มีเครื่องจักรว่าง ให้พิจารณาว่ามีเครื่องไหนบ้างที่
งานสามารถเริ่มต้นผลิตได้เร็วที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ให้จัดงานให้กับเครื่องจักรนั้นๆ
ซึ่งในการคำนวณได้นำระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยเพื่อให้การจัดตารางถูกต้อง และทันกำหนด

3.3 ผลการจัดตารางผลิตด้วยวิธีใหม่

โรงงานที่ศึกษามีงานผลิตที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา จึงใช้การทดสอบระบบจัดตารางผลิตที่ปรับปรุงใหม่
ด้วยการใช้คุณานักวิธีการเดิมเป็นระยะเวลา 11 วัน กล่าวคือเมื่อมีงานเข้ามา ให้จัดตารางผลิตด้วย
วิธีเดิมด้วยพนักงานประจำกะละ 4 คน พัฒนาวิธีการใหม่ด้วยพนักงานประจำกะเพียง 1 คน
เนื่องจากวิธีเดิม ไม่สามารถบุกกำหนดเสร็จของแต่ละงาน จึงไม่สามารถวัดเวลารวมของงานสาย และ
เวลางานสายมากที่สุด ดังนั้นจึงต้องลดเวลาอยู่ละของจำนวนงานล่าช้าจากจำนวนงานที่ส่งมอบทั้งหมด
ของแต่ละวิธี พบร่วมจำนวนงานล่าช้าที่จัดด้วยวิธีเดิมมีจำนวนลดลงจากร้อยละ 13 เป็นร้อยละ 3 ซึ่งวิธี
ใหม่มีเวลารวมของงานสายและเวลาของงานสายมากที่สุดน้อยมากในระดับที่น่าพอใจ

V. ผลการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต

ตารางที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์จากการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต พบร่วมการปรับปรุง
ประสิทธิภาพการปรับตั้งเครื่องจักรและการปรับปรุงการจัดตารางผลิตด้วยวิธีการใหม่ ทำให้ลดต้นทุนการผลิต
ได้ 42 ล้านบาท ด้วยเงินลงทุนร่วมต้น 4.3 ล้านบาท ด้วยระยะเวลาคืนทุน 1.2 เดือน

Determining ROI of expenditures for Productivity Improvement project				
A. Identify the overall value of machine setup				
1	Shot of one fully burdened hour of machine time per line	from Table 1.1	50,000	shot
2	Number of line		13	Line
3	Cost per shot		0.1	Baht
4	Value of one fully burdened hour of machine time	(1) * (2) * (3)	65,000	Baht
5	Divided by 60 (Minutes per hour)	(4) / 60	1080	Baht
6	Times the average % of downtime for change over	25.26%	272.808	One minute setup value cost
			270	(Significant value)
B. Identify the overall value of job-scheduling system improvement				
7	Number of operator reduction		6	Person
8	Labor cost per hour		20	Baht
9	Value of job-scheduling system improvement	(7) * (8)	120	Baht
10	Value of job-scheduling system improvement by annual	2,500	300,000	Baht per year
B. Identifying the total purchase cost				
11	Identify each item to be purchased (Material and equipment)			
11.1	Split / Merge	20,000	18	360,000
11.2	Feeder / Kitting cart	30,000	130	3,900,000
12	Identify labor costs to install (Re-layout by 40 person * 5 Days)	20	2400	48000
13	Identify training cost to implement (59 Person in charge)	20	2000	40000
14	Add all purchase costs (Investment)			4,348,000 Baht
C. Identifying the value of the purchase				
15	Identify number of minutes reduced on each setup (222 to 7.3 Minutes)	214.7	Minutes	
16	Time the number of setups per year	720	Times	
17	Time the one minute setup value (6)	270		
18	Annual setup value	41,737,680	Baht	
19	Total Annual value (10) + (18)	42,037,680	Baht	
D. Identifying the payback				
20	Total purchase cost	4,348,000		
21	Divided by annual benefit (ROI)	10%	or	1.2 Month
% ROI Rule of thumb:				
20% or less should be immediate purchase. (2.5 month or less payback)				
20% or 100% should be available from budget. (1 year payback maximum)				
Over 100% needs capital justification. (greater than 1 year payback)				

ตารางที่ 2

การวิเคราะห์ทาง
เศรษฐศาสตร์ร่วมผลิต
ผลเสีย และเงินลงทุนจาก
การปรับปรุงประสิทธิภาพ
การผลิต

VI. สรุปผลการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต

จากการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตແຜງງวดจัดด้วยเครื่องจักรอัตโนมัติในโรงงานผลิตโทรศัพท์มือถือ โดยมุ่งปรับปรุงประสิทธิภาพการปรับตั้งเครื่องจักร และการปรับปรุงการจัดตารางผลิต สรุปผลการดำเนินงานดังนี้

- การปรับปรุงประสิทธิภาพการปรับตั้งเครื่องจักรในสถานีงาน SMT ซึ่งเป็นคอข่ายของกระบวนการ พับสายเหตุลักษณะที่ทำให้เกิดสูญเสียเวลาในการผลิตคือการปรับตั้งเครื่องจักร Pick & place และเครื่อง IC placer ซึ่งใช้เวลาการปรับตั้งเครื่องจักรเกินจากที่ยอมรับ จึงเสนอแนวทางแก้ปัญหาโดยประยุกต์ใช้วิธีการปรับตั้งเครื่องจักรอย่างรวดเร็ว (SMED) ที่พัฒนาโดย Shingo มาเป็นแนวคิดในการปรับปรุงผลงานกับหลักการศึกษาการทำางานเพื่อนำเสนอวิธีการใหม่ที่เกิดจากการพิจารณาและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างละเอียดรอบคอบ ผลจากการปรับปรุงประสิทธิภาพทำให้เวลาการปรับตั้งเครื่องจักรในสถานีงาน SMT ลดลงจากเดิม 222 นาที เป็น 7.3 นาที และนำไปปฏิบัติจริงทำให้เวลาสูญเสียในการผลิตเนื่องจากการปรับตั้งเครื่องจักรในสถานีงาน SMT ลดลงจากเดิมร้อยละ 25.5 ของเวลาทำงานของเครื่องจักรในการผลิตทั้งหมดเป็นร้อยละ 1.7
- การปรับปรุงการจัดตารางผลิต จากการวิเคราะห์วิธีการจัดตารางผลิตก่อนการปรับปรุงพบว่าการจัดตารางผลิตเป็นปัญหาที่ซับซ้อน ใช้เวลาการคำนวนที่ยาวนาน อาศัยเพียงประสบการณ์ของพนักงานจัดตารางผลิต ไม่คำนึงถึงผลลัพธ์ของการจัดตารางผลิต ทำให้ผลของการจัดตารางผลิตด้อยประสิทธิภาพต้องมีการปรับเปลี่ยนตารางผลิตกะทันหันบ่อยครั้งส่งผลต่อการส่งมอบงานล่าช้าเป็นจำนวนมาก ดังนั้นจึงนำเสนอวิธีการแก้ปัญหาดังกล่าวโดยการปรับปรุงการจัดตารางผลิต โดยมีเป้าหมายหลักในการส่งงานให้ทันตามกำหนด มีวัตถุประสงค์เพื่อลดจำนวนงานที่ส่งมอบล่าช้าน้อยที่สุด ลดเวลารวมของงานสายน้อยที่สุด และลดเวลางานสายมากที่สุดมีค่าน้อยที่สุด ด้วยหลักเกณฑ์ของ Takaku ผลงานกับการนำระบบคอมพิวเตอร์มาช่วยในการคำนวณความคาดคะเนในการจัดตารางผลิต จากนั้นวัดประสิทธิภาพก่อนและหลังการปรับปรุง พบร่วมกันว่าจำนวนงานล่าช้าที่จัดด้วยวิธีเดิมมีจำนวนลดลงจากร้อยละ 13 เป็นร้อยละ 3 ซึ่งวิธีใหม่มีเวลารวมของงานสายและเวลาของงานสายมากที่สุดน้อยมากในระดับที่น่าพอใจ

สรุปผลจากการปรับปรุงประสิทธิภาพการปรับตั้งเครื่องจักรและการปรับปรุงการจัดตารางผลิตด้วยวิธีการใหม่ ทำให้ลดต้นทุนการผลิตได้ 42 ล้านบาท ด้วยเงินลงทุนเริ่มต้น 4.3 ล้านบาท ด้วยระยะเวลาคืนทุน 1.2 เดือน

กิตติกรรมประกาศ

คณะกรรมการคุณบัณฑิตวิทยาลัย ภาควิชาศึกษาและอบรม อุตสาหการ คณะศึกษาและอบรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและโรงงานตัวอย่างที่ให้การสนับสนุนเพื่อการวิจัยในครั้งนี้

บรรณานุกรม

- [1] ชูศรี วงศ์ตันตะ, เทคนิคการใช้สกิลเพื่อการวิจัย, ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: เทพนิรนิตการพิมพ์, 2544.
- [2] พ clue เหลือทรัพย์สุข, การป้องกันความผิดพลาด. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ อี.ไอ.แสควร์, 2550.
- [3] พิภพ ผลิตาภรณ์, ระบบการควบคุมการผลิตระดับโรงงาน, ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี(ไทย-ญี่ปุ่น), 2541.
- [4] วิจิตร ตัณฑสุทธิ์, การศึกษาการทำงาน, ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- [5] วิทยา สุนฤทธิ์คำรัง และญาพา กลอนกลาง, การผลิตทันเวลาพร้อม. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ อี.ไอ.แสควร์, 2549.
- [6] T. Hong, P. Huang, and G. Horng, "Using the LPT and the Palmer Approach to Solve Group Flexible Flow-shop Problems," *IJCNS*, vol. 6, pp. 3A-98, 2006.
- [7] S. Matsumoto, K. Okuhara, N. Ueno, and H. Ishii, "Proposal of Heuristic Algorithm for Scheduling of Print Process in Auto Parts Supplier," *JSME International Journal Series C*, vol. 48, pp. 8-14, 2005.
- [8] H. Morita and N. Shio, "Hybrid branch and bound method with genetic algorithm for flexible flowshop scheduling problem," *JSME International Journal Series C*, vol. 48, pp. 46-52, 2005.
- [9] K. Muramatsu, A. Warman, and M. Kobayashi, "A near-optimal solution method of multi-item multi-process dynamic lot size scheduling problem," *JSME International Journal Series C*, vol. 46, pp. 46-53, 2003.
- [10] S. Shingo, *A revolution in manufacturing: the SMED system*: Productivity Press, 1985.
- [11] K. Takaku and K. Yura, "Online Scheduling Aiming to Satisfy Due Date for Flexible Flow Shops," *JSME International Journal Series C*, vol. 48, pp. 21-25, 2005.